

Силабус освітнього компоненту

Право соціального забезпечення

Рівень вищої освіти – перший(бакалаврський)

Освітньо-професійна програма – Право

Рік навчання: 2024-2025н.р., Семестр: 3

Кількість кредитів: денна ф/н – 3, заочна ф/н - 3

Обсяг годин: денна ф/н 90, заочна ф/н 90

Мова викладання: українська

Підсумковий контроль – екзамен

Форма проведення занять – лекції, семінарські заняття

Назва освітнього компоненту	<u>Право соціального забезпечення</u> Social security law
Викладач	Павловська Леся Володимирівна
Контактний тел.	+380667750781
E-mail:	lesiapavlovsk@gmail.com
Консультації викладача	Авд. 214, вул. Максимовича 11, м. Івано-Франківськ Ср.14.00-16.00

1. Коротка анотація до курсу: Право соціального забезпечення є однією з провідних галузей національної системи права. Воно виступає регулятором відносин щодо матеріального соціального забезпечення громадян у випадку настання об'єктивної обставини – соціального ризику. Предметом вивчення даного курсу є норми права, які регулюють відносини що виникають з приводу матеріального забезпечення громадян у старості, у випадку хвороби, повної або часткової втрати працездатності, а також втрати годувальника, забезпечення материнства і дитинства, призначення соціальній допомоги малозабезпеченим сім'ям, надання медичної допомоги і лікування та інших форм соціальної підтримки. Сучасне право соціального забезпечення динамічно розвивається на основі нових принципів та концепцій, охоплює нові групи відносин, які раніше виходили за межі цієї галузі права.

2. Формат курсу: Очний та/або змішаний.

3. Компетентності, які мають бути сформовані у результаті опанування навчальної дисципліни:

Інтегральні компетентності: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності

Загальні компетентності:

ЗК1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2 Здатність застосовувати знання положень законодавства у практичних ситуаціях.

ЗК3 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності

ЗК4 Здатність спілкуватися державною мовою, як усно, так і письмово

ЗК6 Здатність розвивати навички використання інформаційних і комунікаційних технологій

ЗК7 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

ЗК11 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні

Спеціальні компетентності:

СК7 Здатність застосовувати норми та інститути права щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК10 Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення конкретних правовідносин в сфері соціального забезпечення

СК12 Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції

СК13 Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ

СК14 Здатність до консультування з правових, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації

СК15 Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування СК7.

4. Програмні результати навчання:

ПРН 2 Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини.

ПРН 3 Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

ПРН 5 Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.

ПРН 6 Оцінювати недоліки і переваги аргументів та контраргументів, аналізуючи відому проблему. Прогнозувати можливі шляхи її розвитку та підшуковувати способи вирішення.

ПРН 7 Складати та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами

ПРН 9 Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій

ПРН 12 Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло

ПРН 13 Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального та процесуального права

ПРН 16 Використовувати комп'ютерні програми, необхідні у правничій діяльності

ПРН 19 Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

ПРН 20 Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

ПРН 21 Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.

ПРН 22 Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях

5. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин (ДФ)	Загальна кількість годин (ЗФ)
лекції	14	10
семінарські заняття	16	6
індивідуальна робота	10	10
самостійна робота	50	64
всього	90	90

6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання – доступ до мережі Internet за умови змішаного формату курсу, конспект лекцій, засоби інтерактивного навчання, мультимедійне забезпечення в порталі ZOOM.

7. Зміст освітнього компонента:

Лекційні заняття			
	Опис змісту навчання (теми)	ДФ год.	ЗФ год.
Тема 1.	Поняття соціального забезпечення Державні соціальні стандарти та соціальні гарантії в системі соціального забезпечення	2	2
Тема 2.	Право соціального забезпечення як галузь національного права України	2	2
Тема 5.	Правовідносини із соціального забезпечення	2	
Тема 7.	Поняття та система страхових пенсій за законодавством України	2	2
Тема 8.	Державне пенсійне забезпечення	2	
Тема 9.	Страхові допомоги	2	2
Тема 10.	Державні соціальні допомоги	2	2

Семінарські, практичні заняття			
	Опис змісту навчання (теми)	ДФ год.	ЗФ год.
Тема 1.	Поняття соціального забезпечення Державні соціальні стандарти та соціальні гарантії в системі соціального забезпечення	2	2
Тема 2.	Право соціального забезпечення як галузь національного права України	2	
Тема 5.	Правовідносини із соціального забезпечення	2	
Тема 7.	Поняття та система страхових пенсій за законодавством України	2	2
Тема 8.	Державне пенсійне забезпечення	2	
Тема 9.	Страхові допомоги	2	1

Тема 10	Державні соціальні допомоги	2	1
Тема 11	Соціальні пільги та послуги як види соціального забезпечення	2	

Самостійна робота			
Опис змісту навчання (наприклад, теми або видинавчальної активності)		ДФ год.	ЗФ год.
Поняття соціального забезпечення Державні соціальні стандарти та соціальні гарантії в системі соціального забезпечення		4	6
Право соціального забезпечення як галузь національного права України		4	6
Джерела права соціального забезпечення		4	4
Принципи права соціального забезпечення		4	6
Правовідносини із соціального забезпечення		4	6
Державні органи та їх функції у сфері соціального захисту населення.		6	6
Поняття та система страхових пенсій за законодавством України		4	6
Державне пенсійне забезпечення		4	6
Страхові допомоги		6	6
Державні соціальні допомоги		6	6
Соціальні пільги та послуги як види соціального забезпечення		4	6

Індивідуальні завдання			
Опис змісту індивідуального завдання		ДФ год.	ЗФ год.
Підготовка реферату (доповіді) або презентації в межах питань, що розглядаються на лекційних та практичних заняттях. Доповідь являє собою інформаційне повідомлення.		10	10

8. Система оцінювання

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

9.Шкала оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Оцінка за національною шкалою	
				Екзамен	Залік
90-100	A	відмінно	здобувач вищої має глибокі і системні знання, вміє узагальнювати теоретичний матеріал, співвідносити загальні знання з конкретними ситуаціями; засвідчив уміння критично оцінювати варіантні підходи щодо сутності норм та уявлень; оволодів навиками аналізувати, моделювати та адекватно оцінювати ситуацію; обізнаний з науковими працями вітчизняних та зарубіжних спеціалістів в даній галузі; матеріал викладає логічно, послідовно та переконливо; самостійно розкриває власні обдарування і нахили	відмінно	Зараховано
82-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим	добре	

			обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.		
74-81	C	добре	Здобувач вищої освіти вмє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.		
64-73	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.	задовільно	
60-63	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.		
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.	незадовільно	Не зараховано
0-34	F	Незадовільний з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.		

10. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Завдання, які виконуються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (половина балів з максимально можливих). Перескладання модулів відбувається із дозволу Директора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: визначається Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», Положенням «Про дотримання академічної доброчесності в Івано-Франківському навчально-науковому юридичному інституті НУ «ОЮА» ».

Дотримання академічної доброчесності передбачає:

самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання.

Вимоги до семінарських занять	Семінарські заняття передбачають обговорення питань теми, розгляд нормативно-правової бази, проведення дискусій з основних проблем і питань, які розглядаються на семінарському занятті. Робота на семінарському (практичному) занятті передбачає усне та письмове опитування. Формою проміжного поточного контролю є контрольні роботи, які проводяться у письмовій формі.
Вимоги до індивідуальної роботи	При написанні рефератів з навчальної дисципліни «Право соціального забезпечення» студенти повинні не лише здійснити реферування теоретичного матеріалу, але й ознайомитись і опрацювати спеціальну літературу та нормативно-правові акти, які стосуються обраної теми роботи та провести її детальний теоретико-правовий аналіз.
Вимоги до самостійної роботи	Самостійна робота здобувачів вищої освіти полягає в опрацюванні проблемних теоретичних та практичних питань. Виконання самостійної роботи оцінюється під час проведення семінарського заняття у вигляді опитування в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.
Умови підсумкового контролю	Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю екзамену

11. Рекомендована література

11.1. Основна:

Нормативні акти:

1. Конституція України від 28.06.1996р. №254к/96-ВР:
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
2. Європейська соціальна хартія (переглянута): прийнята 3 травня 1996 року, [ратифікована із заявами Законом від 14.09.2006] URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_062
3. Про економічні, соціальні й культурні права: Міжнародний пакт прийнятий ГА ООН 16 грудня 1966 року. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_042
4. Про мінімальні норми соціального забезпечення: Конвенція МОП № 102 від 4.06.1952 р. Ратифікована Верховною Радою України 16 березня 2016 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_011
5. Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування: закон України від 14.01.1998 № 16/98-ВР URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/16/98-вр>
6. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії: Закон України від 5 жовтня 2000 р. №2017-III URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2017-14>
7. Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям : закон України від 01.06.2000 № 1768-III URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1768-14> .
8. Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю : закон України від 16.11.2000 № 2109-III URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2109-14> .
9. Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю : закон України від 18.05.2004 № 1727-IV URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1727-15> .

10. Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування : закон України від 13.01.2005 № 2342-IV <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2342-15> .
11. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування: закон України від 09.07.2003 № 1058-IV URL:<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1058-15>
12. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття: закон України від 02.03.2000 № 1533-III. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1533-14> .
13. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування: закон України від 23.09.1999 № 1105-XIV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1105-14> .
14. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 08.07.2010 № 2464-VI URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2464-17> .
15. Про прожитковий мінімум: Закон України від 15 липня 1999 р. № 966 XIV URL:<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/966-14>
16. Про пенсії за особливі заслуги перед Україною : Закон України від 01.06.2000 № 1767-III URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1767-14> .
17. Про державну допомогу сім'ям з дітьми : закон України від 21.11.1992 № 2811-XII URL:<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2811-12> .
18. Про недержавне пенсійне забезпечення: закон України від 09.07.2003 № 1057-IV URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1057-15>

Підручники, посібники, наукові праці:

1. Боднарук М. І. Правове регулювання соціального страхування в Україні: монографія . Чернівці: Чернів. нац. ун-т, 2014. 472 с.
2. Бойко М. Д. Право соціального забезпечення України: навч. посіб. 5-тє. вид. К.: Центр навчальної літератури, 2014. 488 с.
3. Мокрицька Н.П. Право соціального забезпечення: навчальний посібник Львів: ЛьвДУВС, 2020. 536 с.
4. Павловська Л.В. Право соціального забезпечення. Навчально-методичний посібник для студентів денної та заочної форм навчання Івано-Франківського юридичного інституту Національного університету «Одеська юридична академія». Івано-Франківськ, 2019. 91с.
5. Пенсійні правовідносини в Україні: монографія [Н.М.Хуторян, Я.В.Сімутіна, М.П.Стадник, А.А.Ширянт, М.М.Шумило]: відп. ред. Н.М.Хуторян, Я.В.Сімутіна. – К.: Вид-во «Юридична думка». 2013. 276с.
6. Право соціального забезпечення в Україні: підручник / О.М. Ярошенко, Г.О. Барабаш, Н.М. Вашнярчук та ін.; за ред. О.М. Ярошенка,- 5-е вид.Х.: Право, 2019. 376с.
7. Право соціального забезпечення в Україні: підручник /Т.Л. Занфірова, М.І. Іншин, С.М. Прилипко та ін.; за заг. ред. Т.А. Занфірової, С.М. Прилипка, О.М. Ярошенка. Х.:ФІНН, 2012. С.14-27.
8. Право соціального забезпечення України: Навчальний посібник / За заг. ред. П.Д. Пилипенка. [вид. 3-є, змін. і доп.] К.: Істина, 2012. – 232 с.
9. Право соціального забезпечення України: підручник / Т. А. Замфірова, М. І. Іншин, С. М. Прилипко та інші: за заг. редакцією Т. А. Замфірової, С. М. Прилипка, О. М. Ярошенка-2-ге видання –Х.:ФІНН, 2012. С. 66-104
10. Право соціального забезпечення: [навч. посіб.] / авт.: С. М. Прилипко, Г. С. Гончарова, В. В. Юровська, О. О. Конопельцева; за заг. ред. В. В. Жернакова. Х.: Нац. ун-т “Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого”, 2013. –126 с.
11. Право соціального забезпечення: навч. посібник/ П. Д. Пилипенко, В. Я. Бурак, С. М. Синчук та інші за редакцією П. Д. Пилипенко. – К.:Видавничий дім «ІнЮре», 2006. С. 9-55.

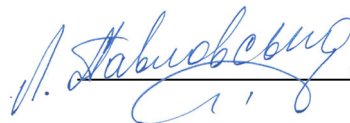
11.2. Допоміжна:

1. Міжнародні соціальні стандарти : навч. посіб. / авт. А.М. Юшко, Н.М. Швець, за заг. ред. В.В. Жернакова. – Х.: Нац. ун-т „Юрид акад України ім. Ярослава Мудрого”, 2013. – 121 с.
2. Пенсійні правовідносини в Україні : монографія / Н. М. Хуторян та ін.; відп. ред.: Н. М. Хуторян, Я. В. Сімутіна; Нац. акад. наук України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. К. : Юридична думка, 2013. 274 с.
3. Пенсійне забезпечення у солідарному рівні загальнообов’язкового державного пенсійного страхування / В. М. Андрії, О. Л. Кучма, Л. М. Сіньова; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ : Маслаков, 2018. 474 с.
4. Правовідносини соціального забезпечення: суб’єкти, зміст, об’єкти: монографія / С. М. Синчук; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2015. 421 с.
5. Правові проблеми пенсійного забезпечення в Україні : монографія / Н. М. Хуторян, М. М. Шумило, М. П. Стадник та ін. К. : Ін Юре, 2012. 540 с.
6. Сташків Б. І. Право соціального забезпечення. Особлива частина : навчальний посібник. Чернігів : ПАТ «ПВК «Десна», 2018. 1092 с.
7. Сташків, Б.І. Пільги у праві соціального забезпечення: навчальне видання. Чернігів : ЧДПСТП, 2011. 175с.
8. Сташків, Б.І. Проблеми пенсійного забезпечення: навчальне видання. Чернігів : ЧДПСТП, 2011. 140 с.
9. Сорочишин М. В. Правові аспекти соціального діалогу у сфері праці: монографія; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». Одеса : Юридична література, 2014. 208 с.
10. Тищенко О. В. Право соціального забезпечення України: теоретичні та практичні проблеми формування і розвитку галузі: монографія /О. В. Тищенко. К.: ДП «Прінт Сервіс», 2014. 394 с.
11. Хуторян Н.М. Право на пенсію та його реалізація за сучасним законодавством України. / Н. М. Хуторян, М. М. Шумило та ін. – К. : Юрид. думка, 2012. 208 с.
12. Ширант А.А. Принципи пенсійного забезпечення: монографія/ А.А. Ширант. К.: ДІА, 2012. 192с.
13. Яригіна Є. П. Соціальне забезпечення сімей з дітьми : міжнародний досвід та українська модель : монографія. Х. : Монолит, 2016. – 196 с.

11.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті:

http://rada.gov.ua/	Офіційний веб-портал Верховна Рада України
http://www.mlsp.gov.ua/labour/control/uk/index	Офіційний веб-портал Міністерство соціальної політики України
http://www.dcz.gov.ua/control/uk/index	Офіційний веб-сайт Державна служба зайнятості
https://www.pfu.gov.ua/	Офіційний веб-портал Пенсійний фонд України

Доцент кафедри цивільного та господарського права і процесу

 ЛЕСЯ ПАВЛОВСЬКА